

Lysekils kommun

registrator@lysekil.se

Beslut efter uppföljning för gymnasieskola med yrkes- och introduktionsprogram

efter tillsyn i Gullmarsgymnasiet 1
i Lysekils kommun

Uppföljning av tillsyn i Gullmarsgymnasiet 1

Skolinspektionen genomförde tillsyn av Lysekils kommun under våren 2016. Skolinspektionen fattade den 20 juni 2016 beslut efter tillsyn för Gullmarsgymnasiet 1. Skolinspektionen har nu gjort en uppföljning av de brister som framkom i detta beslut. Uppföljningen bygger på en redovisning av vidtagna åtgärder som Lysekils kommun inkom med den 15 november 2016. För att komplettera huvudmannens redovisning gjorde Skolinspektionen ett uppföljningsbesök på Gullmarsgymnasiet 1 den 8 februari 2017. Vid uppföljningsbesöket genomfördes intervjuer med elever, verksamhetsledare vid introduktionsprogrammen, lärare, representanter för elevhälsan och rektor.

Sammanfattning av kvarstående brister

Enligt Skolinspektionens bedömning är nedanstående brister ännu ej tillfullo åtgärdade. Skolinspektionen konstaterar att Lysekils kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

Skolinspektionens ingripande

Arbetsområde	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande		
Lärarna ser till att eleverna får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.	Föreläggande	2017-09-01
2. Extra anpassningar och särskilt stöd		
Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.	Föreläggande	2017-09-01
7. Styrning och utveckling av		

verksamheten			
	Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras.	Föreläggande	2017-09-01
	Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna.	Föreläggande	2017-09-01
	Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras.	Föreläggande	2017-09-01

Sammanfattning av avhjälpna brister

Arbetsområde	Typ av ingripande
3. Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram (om yrkesprogram och/eller introduktionsprogram finns vid skolenheten)	
Elever på introduktionsprogram får en utbildning som är planerad så att eleven förbereds för arbete eller studier.	Brist avhjälp
5. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	
Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.	Brist avhjälp
6. Förutsättningar för lärande och trygghet	
Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.	Brist avhjälp

Skolinspektionens beslut

Vid uppföljning av tidigare beslut konstaterar Skolinspektionen att huvudmannen inte avhjälpt samtliga påtalade brister. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen skyndsamt vidtar åtgärder för att avhjälpa de brister som kvarstår. Skolinspektionens avslutar tillsynen avseende de brister som har avhjälpats.

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Lysekils kommun att senast den 1 september 2017 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de examensmål som gäller för det nationella program som eleven läser. Undervisningen ska utformas och genomföras så att alla elever, såväl på nationella program som på introduktionsprogram, ges möjligheter att nå samtliga kunskapskrav inom de ämnen som eleven läser, det vill säga såväl i gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen.

I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Lysekils kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Lärarna ser till att eleverna får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. (Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande)

Åtgärder

- Lärarna ska se till att eleverna får ett reellt inflytande över arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionens tidigare beslut

Skolinspektionen förelade i beslut den 20 juni 2016 Lysekils kommun att senast den 15 november 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa de brister som konstaterats avseende skolenhetens arbete med att ge eleverna inflytande över arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll, och att senast samma dag skriftligen redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att rätta till bristen. I beslutet konstaterades att alla lärare inte gav eleverna tillräckligt inflytande över undervisningen när det gäller undervisningens innehåll och till viss del arbetssätt och arbetsformer. Enligt eleverna som intervjuades kunde de till viss del få möjlighet att välja redovisningsform och i någon kurs gavs mer möjligheter till inflytande över arbetssättet. I huvudsak uppgav eleverna dock att de inte fick vara med och påverka innehållet i undervisningen och de uppfattade inte heller att lärarna i undervisningen utgick från deras intressen. Lärare angav att skälet till detta bland annat var att det är svårt att låta eleverna vara delaktiga i planeringen samt att eleverna inte ville påverka undervisningen.

Huvudmannens redovisade åtgärder

Huvudmannen redovisade den 15 november 2016 de åtgärder som vidtagits för att avhjälpa de brister som påtalats i Skolinspektionens beslut. Enligt redovisningen har rektorn under hösten år 2016 påbörjat ett arbete där förstelärarna på skolan har fått i uppgift att kartlägga lärarnas arbete med elevernas inflytande genom att intervjua elever och lärare om undervisning och lärande. Utifrån kartläggningen ska en handlingsplan upprättas för vidare arbete med elevinflytande. Enligt redovisningen ska denna plan vara klar den 30 juni 2017. Vidare framgår av redovisningen att rektor ska följa upp elevernas upplevelse av inflytande i sina kurser genom en kursutvärderingsenkät som genomförs i januari 2017.

Skolinspektionens uppföljningsbesök

Vid intervju med elever framkommer att eleverna tycker att de ges inflytande i varierande grad beroende på lärare. Eleverna berättar vidare att lärarna ibland kan fråga eleverna vad de vill, till exempel om hur de vill redovisa uppgifter och om de vill arbeta i grupp. Däremot följer undervisningen ofta en planering gjord av läraren ensam sedan innan vilken eleverna inte ges möjlighet att påverka. Eleverna uppger vidare, på frågan om de märkt någon skillnad sedan förra läsåret när det gäller vilket inflytande de ges, att de har svårt att svara på

detta då de delvis har andra lärare och eftersom det är mellan olika lärare graden av inflytande varierar.

På frågan till lärare om vilka åtgärder som vidtagits för att utveckla elevinflytandet sedan förra tillsynsbesöket berättar de om förstelärarnas uppdrag kring elevinflytande som ska gälla för hela skolan. Dock går det inte att se någon effekt av detta arbete ännu, enligt lärarna. På frågan om det har förts några diskussioner bland lärarna kring elevinflytande för att nå en samsyn kring vad det innebär beskriver lärarna att de inte har haft några sådana diskussioner, mer än att de har pratat om att det är viktigt att arbeta med elevinflytande och att kartlägningsarbetet kommer att påbörjas.

Rektorn uppger i intervju att förstelärarnas uppdrag kring elevinflytande är påbörjat under slutet av hösten 2016 men att det ännu inte finns några resultat av arbetet. Rektorn beskriver vidare att en planerad kursutvärderingsenkät håller på att genomföras vid tiden för uppföljningsbesöket och att det där ingår frågor om inflytande. På frågan om det nu finns en samsyn bland lärarna på skolenheten om elevinflytande berättar rektorn att de inte har kommit dit ännu.

Rättslig reglering

Enligt läroplanen ska läraren utgå från att eleverna kan och vill ta ett personligt ansvar för sitt lärande, svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen, uppmuntra elever som har svårt att framföra sina synpunkter att göra det, låta eleverna pröva olika arbetssätt och arbetsformer, och tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen.

Skolinspektionens bedömning vid uppföljning av tillsynen

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen inte har vidtagit tillräckliga åtgärder för att avhjälpa bristen avseende elevinflytande. Skolinspektionen kan konstatera att eleverna vid Gullmarsgymnasiet 1 fortfarande inte ges tillräckligt inflytande över undervisningen i alla ämnen och av alla lärare. Av den information som samlats in vid uppföljningsbesöket och av huvudmannens redovisning framgår att ett arbete med att kartlägga elevinflytandet visserligen har påbörjats, men att det ännu inte har vidtagits några direkta åtgärder för att öka elevinflytandet vid skolenheten.

Av huvudmannens redovisning framgår att en handlingsplan för det fortsatta arbetet med elevinflytande ska vara färdig i juni 2017, därför har Skolinspektionen inte möjlighet att se och bedöma några konkreta planerade eller genomförda åtgärder för att öka elevernas inflytande över undervisningen. Bristerna som konstaterades i beslut i juni 2016 kvarstår därmed fortfarande enligt Skolinspektionens bedömning.

Motivering till val av verktyg

Lysekils kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Lysekils kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer ska anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Detta avser också samtliga ämnen som eleven läser, det vill säga såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen. Det kan också omfatta undervisning som är förlagd till arbetsplats (APL). Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Lysekils kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)

Åtgärder

- Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte

är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionens tidigare beslut

Skolinspektionen förelade i beslut den 20 juni 2016 Lysekils kommun att senast den 15 november 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa de brister som konstaterats avseende skolenhetens arbete med att skyndsamt utreda elevers behov av särskilt stöd, och att senast samma dag skriftligen redovisa vilka åtgärder som vidtagits. Utredningen visade att, även om det fanns fungerande rutiner på skolenheten när det gäller att uppmärksamma, anmäla och skyndsamt utreda elevers stödbehov så tillämpades inte dessa rutiner på eleverna som går på introduktionsprogrammet språkintröduktion. Vidare visade utredningen att det för eleverna på språkintröduktionen inte fanns tillgång till personal med specialpedagogisk kompetens. Sammantaget innebar detta att eleverna riskerade att inte få det stöd de behöver, vilket också var något flera intervjuade grupper gav uttryck för i samband med tillsynen.

Huvudmannens redovisade åtgärder

Huvudmannen redovisade den 15 november 2016 de åtgärder som vidtagits för att avhjälpa de brister som påtalats i Skolinspektionens beslut. Av redovisningen framgår bland annat att en organisationsförändring skett av introduktionsprogrammen i syfte att effektivisera och förtydliga stödverksamheten vid gymnasieskolan. I den nya organisationen är språkintröduktion en egen verksamhet med en verksamhetsledare och ska ha tillgång till den personal med specialpedagogisk kompetens som finns i "Elevstödet" där bland annat elevhälsan finns. Eleverna ska genom organisationsförändringen få tillgång till särskilt stöd. Vidare anges att "eleverna ska utredas skyndsamt" samt att elevhälsan från och med höstterminen 2016 har utökats med ytterligare personal, i form av en skolskötterska och en socialpedagog vilket, enligt huvudmannens redovisning, ger ökad möjlighet till sociala kartläggningar och upprättande av åtgärdsprogram. En lärare som finns i verksamheten "Elevstöd" blir färdig med sin utbildning till specialpedagog under vårterminen 2017. I redovisningen uppges också att rutiner för dokumentation av extra anpassningar kommer att utarbetas under läsåret 2016/2017 och ska vara klart i juni 2017.

Skolinspektionens uppföljningsbesök

Av intervju med elevhälsan framgår att arbetet med extra anpassningar är påbörjat på språkintröduktion, men att arbetet med att ge eleverna vid detta

program tillgång till särskilt stöd, så som det beskrivs i huvudmannens redovisning, ännu inte har påbörjats i praktiken. Representanter för elevhälsan uppger att det finns elever vars stödbehov behöver utredas men där detta inte har skett. Enstaka elevers stödbehov har utretts och där behövs det enligt elevhälsan fattas beslut om åtgärdsprogram, något som vid tiden för uppföljningsbesöket ännu inte har skett. Lärare som undervisar på språkintröduktion ger uttryck för att det nu finns viss tillgång till elevhälsa, men endast för de elever som har störst behov av utredning av särskilt stöd. Lärarna säger också att det ibland kan vara svårt att avgöra om en anmälan för utredning ska göras när de inte vet om elevens svårigheter har med språkkunskaperna att göra eller om det är inlärnings svårigheter. De säger att de inte känner till att någon elev på språkintröduktion har åtgärdsprogram. Rektor uppger att det ännu inte finns något beslut om åtgärdsprogram för någon elev, men att han beslutat om utredning av eventuellt stödbehov för en elev inom språkintröduktion. Vidare uppger rektorn att specialläraren numera finns tillgänglig för hela skolenheten, men att denne behöver förstärkning, vilket även bekräftas i intervju med representanter för elevhälsan.

Rättslig reglering

Skollagen anger att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov, uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska också utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om detta inte är uppenbart obehövligt.

Skolinspektionens bedömning vid uppföljning av tillsynen

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen inte har vidtagit tillräckliga åtgärder för att avhjälpa bristen. Trots att det nu för språkintröduktion finns möjlighet att utreda elevers eventuella stödbehov och att detta har skett för enstaka elever, finns det fler elever som är i behov av en utredning där detta inte har skett. Det framgår vidare av utredningen att det finns elever som har utretts och där det behöver fattas beslut om åtgärdsprogram, men där detta vid tiden för uppföljningsbesöket ännu inte har skett. Såväl rektor som representanter för elevhälsan beskriver att elevhälsan behöver förstärkas med ytterligare personal med specialpedagogisk kompetens. Skolinspektionen vill i sammanhanget påpeka vikten av att rutiner kring när det ska anmälas till

rektor då en elev riskerar att inte nå kunskapskraven trots extra anpassningar, är tydliggjorda och följs. En elev som riskerar att inte nå kunskapskraven trots extra anpassningar och där det är oklart huruvida svårigheterna beror på språkkunskaper eller om det handlar om andra svårigheter behöver få sitt stödbehov utrett. Mot bakgrund av ovanstående bedömer Skolinspektionen att bristen som konstaterades i beslut i juni 2016 således till delar fortfarande kvarstår.

Motivering till val av verktyg

Lysekils kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Lysekils kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Analysen ska omfatta hela utbildningen och inte avgränsas till exempelvis resultat enbart i gymnasiegemensamma ämnen utan ska också omfatta uppföljning av resultat i fördjupningsämnena, från lärande som sker på arbetsplats (APL) och undervisning på introduktionsprogram. Förbättringsåtgärder kan exempelvis vara att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Lysekils kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4–6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Rektorn ska tillsammans med personalen följa upp skolenhetens kunskapsresultat. Uppföljningen ska genomföras i relation till de nationella målen.
- Det som framkommer vid uppföljningen av kunskapsresultat och arbetet med trygghet och studiero ska analyseras. Utifrån analysen ska rektorn besluta om nödvändiga åtgärder för utveckling. Rektorn ska också planera för och se till att åtgärderna genomförs.
- Rektorn ska se till att uppföljning, beslut om åtgärder och planering för att genomföras dessa dokumenteras.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionens tidigare beslut

Skolinspektionen förelade i beslut den 20 juni 2016 Lysekils kommun att senast den 20 januari 2017 vidta åtgärder för att avhjälpa de brister som konstaterats avseende skolenhetens systematiska kvalitetsarbete, och att senast samma dag skriftligen redovisa vilka åtgärder som vidtagits. I beslutet konstaterades att skolenheten saknade ett systematiskt kvalitetsarbete. Utredningen visade att det inte fanns någon uppföljning eller analys av elevernas kunskapsresultat på skolenhetsnivå och att det inte heller fanns någon systematisk analys av den uppföljning som gjordes av skolenhetens arbete med trygghet och studiero. Därmed kunde rektor inte heller besluta om nödvändiga åtgärder i syfte att utveckla verksamheten på skolenheten utifrån utvecklingsbehov som identifieras vid analys av resultat.

Huvudmannens redovisade åtgärder

Huvudmannen redovisade den 20 januari 2017 de åtgärder som vidtagits för att avhjälpa de brister som påtalats i Skolinspektionens beslut. Enligt redovisningen har en ny styrmodell implementerats för hela Lysekils kommun. Alla rektorer har under hösten 2016 utbildats i styrmodellen och ska i verksamhetsplaneringen för år 2017 utgå från styrmodellens systematik. I redovisningen anges att det i styrmodellen ska ske analys av resultat, planering och uppföljning och att detta ska dokumenteras i ett digitalt system (STRATSYS). Vidare framgår att det systematiska kvalitetsarbetet från och med läsåret 2016/17 kommer att ske per skolenhet till skillnad mot tidigare då uppföljningar skett gemensamt för flera skolenheter. Från och med läsåret 2016/17 har också skolenheterna organiserats om så att samtliga yrkesprogram och introduktionsprogram nu ingår i Gullmarsgymnasiet 1. I huvudmannens redovisning framgår vidare att ett utvecklingsarbete ska ske med start i januari 2017 som handlar om att efter en kartläggning utveckla och införa arbetssätt och processer som skapar förutsättningar till ett systematiskt kvalitetsarbete

och en mer lärande organisation. I redovisningen anges att betygsresultat, resultat från nationella prov och andra kunskapsresultat sammanställs av administrationen och analyseras på program- och skolenhetsnivå. Analysarbetet leds av förstelärare. Rektor tar tillsammans med personalen fram åtgärder till förbättringar och ansvarar för dokumentation och förankring av analys och åtgärder. Denna process är inlagd i årshjulet för det systematiska kvalitetsarbetet. Vidare anges på vilket sätt uppföljningar av trygghet och studiero ska analyseras och att rektor ansvarar för dokumentation av analys och förbättringsåtgärder på detta område. I en bilaga till redovisningen finns en beskrivning av hur det systematiska kvalitetsarbetet vid Gullmarsgymnasiet 1 ska fungera. Denna beskrivning innehåller, utöver det som nämnts ovan och som ingår i huvudmannens redovisning, en del andra beskrivningar av hur exempelvis områden som elevinflytande följs upp samt hur arbetet med analys av uppföljning av olika resultat och planering och genomförande av utvecklingsinsatser ska ske. Det framgår inte i huvudmannens redovisning eller i bilagan om det systematiska kvalitetsarbetet vid Gullmarsgymnasiet 1 på vilket sätt kunskapsresultaten vid introduktionsprogrammen ska följas upp och utvärderas. Huvudmannen uppger i redovisningen att den nya strukturen för det systematiska kvalitetsarbetet ska utvärderas efter läsårets slut (2016/17).

Skolinspektionens uppföljningsbesök

Rektorn uppger i intervju att någon uppföljning och analys av resultaten för år 2016 inte har skett, utan att det kommer att ske efter vårterminens slut 2017 med resultaten från detta år. Rektorn visar vid intervjun det system som ska användas för det kommande systematiska kvalitetsarbetet och vilka resultat som kommer att följas upp och analyseras i systemet, bland annat kunskapsresultat och resultat kring trygghet och studiero.

Representanter för elevhälsan uppger att de inte har analyserat kunskapsresultat vid skolan och inte heller de lärare som Skolinspektionen intervjuar har varit delaktiga i uppföljning av kunskapsresultat på program- eller skolenhetsnivå.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska rektorn ansvara för att det vid skolenheten genomförs ett kvalitetsarbete som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Om det framkommer att det finns brister i verksamheten ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas. Enligt

läroplanen ansvarar rektorn för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven. Rektorn har ansvaret för skolans resultat.

Skolinspektionens bedömning vid uppföljning av tillsynen

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen inte har vidtagit tillräckliga åtgärder för att avhjälpa bristerna avseende det systematiska kvalitetsarbetet. Utredningen visar att det vid tiden för uppföljningsbesöket inte finns någon dokumenterad uppföljning och analys av kunskapsresultaten och resultat i förhållande till andra nationella mål vid skolenheten. Därmed saknas också dokumenterade, planerade utvecklingsåtgärder som bygger på behov som framkommer av sådan uppföljning och analys. Av huvudmannens redovisning och av den information som samlats in vid uppföljningsbesöket framgår att det finns en plan för att och hur en sådan uppföljning och analys av resultat ska ske på skolenhetsnivå efter vårterminen 2017 utifrån resultaten för läsåret 2016/17. Någon sådan uppföljning och analys har emellertid inte skett utifrån förra årets resultat. I huvudmannens redovisning av vilka kunskapsresultat som planeras att följas upp anges inte detta mer specificerat än "betygsresultat, resultat från nationella prov och andra kunskapsresultat". I detta sammanhang vill Skolinspektionen betona vikten av att på introduktionsprogrammen följa upp kunskapsresultat på sådant sätt att de blir relevanta sett till de olika introduktionsprogrammets syften, längd och huvudsakliga innehåll, vilket ska framgå av huvudmannens plan för respektive utbildning. Mot bakgrund av ovanstående har Skolinspektionen inte möjlighet att se och bedöma några konkreta resultat av det planerade arbetet. Bristerna som konstaterades i beslut i juni år 2016 kvarstår därmed fortfarande.

Motivering till val av verktyg

Lysekils kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Lysekils kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Avhjälpta brister i verksamheten

Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram (om yrkesprogram och/eller introduktionsprogram finns vid skolenheten)

Skolan ska se till att elever på yrkesprogram får den utbildning de har rätt till avseende arbetsplatsförlagt lärande (APL) och möjlighet att nå grundläggande behörighet. APL är en central del i all yrkesutbildning, då denna ska bidra till att eleven utvecklar såväl yrkeskunskaper som en yrkesidentitet. För elever som läser i huvudsak skolförlagd utbildning ska APL motsvara minst 15 veckor av den samlade utbildningstiden och för elever som är lärlingar ska APL motsvara minst 50 % av utbildningen. Skolan ska ha kvalitetssäkrat

arbetsplatsen så att eleven har reell möjlighet att nå de kunskaper som eleven är avsedd att uppnå på arbetsplatsen, exempelvis att skolan avtalat med arbetsplatsen om vilka delar av det centrala innehållet på en eller flera kurser som ska behandlas. Skolan ska också följa upp att så sker. Handledaren är en central aktör, och behöver förutom kunskaper inom yrket också ha kunskaper om de mål som eleven ska uppnå och bedömas gentemot så att eleverna får adekvata arbetsuppgifter utifrån detta.

Att eleverna ges möjlighet till fortsatta studier på högskolenivå är en central rättssäkerhetsfråga. Det är dock inte tillräckligt att eleverna ges en teoretisk möjlighet att uppnå grundläggande behörighet utan skolan bör också göra det praktiskt möjligt för eleverna, ex. genom att undvika schemakrockar.

För introduktionsprogrammen finns inga nationellt fastställda programstrukturer eller examensmål, utan utbildningen ska utformas så att eleven förbereds för vidare studier eller etablering på arbetsmarknaden. Ett centralt instrument i denna planering är elevens individuella studieplan. Eleven ska, utifrån sina behov, få en utbildning som uppfyller introduktionsprogrammets syfte så att elevens mål med utbildningen kan uppnås.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Lysekils kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Elever på introduktionsprogram får en utbildning som är planerad så att eleven förbereds för arbete eller studier. (17 kap. 3-7§§ skollagen)

Motivering

Vid uppföljningen av tillsynen har inte framkommit annat än att Lysekils kommun vidtagit tillräckliga åtgärder för att bristen ska avhjälpas. Bedömningen görs utifrån huvudmannens skriftliga redovisning som inkom den 15 november 2016 samt den information som framkommit i intervjuer vid uppföljningsbesöket den 8 februari 2017.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studietrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Det kan därmed också avse miljöer utanför skolan men som ingår i skolans verksamhet, exempelvis på arbetsplats (APL). Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Lysekils kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6–10 §§ skollagen)

Motivering

Vid uppföljningen av tillsynen har inte framkommit annat än att Lysekils kommun vidtagit tillräckliga åtgärder för att bristen ska avhjälpas. Bedömningen görs utifrån huvudmannens skriftliga redovisning som inkom den 15 november 2016 samt den information som framkommit i intervjuer vid uppföljningsbesöket den 8 februari 2017.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Lysekils kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

Motivering

Vid uppföljningen av tillsynen har inte framkommit annat än att Lysekils kommun vidtagit tillräckliga åtgärder för att bristen ska avhjälpas. Bedömningen görs utifrån huvudmannens skriftliga redovisning som inkom den 15 november 2016 samt den information som framkommit i intervjuer vid uppföljningsbesöket den 8 februari 2017.

Beslut

2017-05-16
16 (16)
Dnr 43-2015:9212

På Skolinspektionens vägnar

Frida Eek
Beslutsfattare

Linda Svensson
Föredragande